

M A G Y A R

DOHÁNY-SZEMLE

A TERMELÉST, GYÁRTÁST ÉS KERESKEDELMET FELŐLELŐ DOHÁNYGAZDASÁGI SZAKLAP.

Megjelenik minden hó 5-én és 20-án.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, I., ALADÁR-UTCA 10.
Hirdetések árszabás szerint.

Felelős szerkesztő a kiadó:
KADLIK KÁROLY (Ahmed)
b. h. dohányjövédéki tiszt.
Szerkesztő:
Dr. LÁSZLÓ ZOLTÁN
m. kir. pénzügyi segédtitkár.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — — —	12 kor.
Fél évre	— — — — —	6 kor.
Negyed évre	— — — — —	3 kor.
Egyes szám ára 60 fillér.		

KÁVÉ és TEA.

Postán utánvéttel vagy a pénz előleges beküldésével, Budapesten házhoz szállítva:

4 1/2 kiló Cuba kávé	9.50		4 1/2 kiló Mocca kávé	9.50
4 1/2 kiló Jáva kávé	9.50		4 1/2 kiló Gyöngy kávé	9.80
1/4 kiló Császáркеverék-tea	1.55		1/4 kiló Karlsbadi keverék-tea	1.50

A tea a kávéhoz csomagolható. Mindent elvámolva és bérmentve, szóval teljesen költségmentesen küld:

Belák István kávé és tea-kivitele
BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 4c. szám.
Telefon: 61—75. Tránsitó magazin FIUME. Telefon: 61—75.

Lábizzadást és bűzt

EGYSZERI HASZNÁLATRA **MEXIKOI POR.** ÁRA
MEGSZÜNTET A 1 KORONA.

Használati utasítás: Lefekvés előtt lábvizet kell venni, a lábakat szárazra megtörölni, MEXIKOI porral bedörzsölni és tiszta harisnyát szintén behintve egy éjszakára felhuzni.

Készíti: **Belák István Budapest, Rottenbiller-utca 4c. szám.**

Ha fáj a foga, ha hiányos a fogsora, forduljon bizalommal a főváros legjutányosabb és legmodernebb **fogorvosi és fogtechnikai intézetéhez**, ahol készítenek Önnek oly **fogakat, fog-sorokat, aranyhidakat vagy aranykoronákat**, ami felette áll minden konkurenciának. Legjobb amerikai rendszer szerint 10 évi írásbeli kezesség. Részletfizetési kedvezmény. Vidékiek megvárhatják. **Kéretik a pontos címre ügyelni, hogy össze ne tévesztessem :: Külön szakorvosi rendelés.**

Herzogh Miksa tech. főnök
Fogorvosi intézet
Bpest, VII., Erzsébet-körút 48 sz

Orvosok figyelmébe!

„Antimorbin“

Levegő fertőtlenítő-szer a legjobb és legalkalmasabb arra, hogy a romlott, zárt és füstös levegőt, úgy magán, mint nyilvános helyeken azonnal — egyszeri használat után — teljesen megtisztítsa.

A kórházak és iskolákban is használatban van

az „Antimorbin“

készülék a legjobb és legtökéletesebb levegő fertőtlenítő-készülék, amely az eddigi készülékeket minden tekintetben felülmúlja. —

Az „ANTIMORBIN“ készülék árai:

I. sz. K 12.— II. sz. K 20.—
III. sz. K 35.— IV. sz. K 50.—

A hozzávaló levegő-tisztító esenciák minden mennyiségben kaphatók. A fenti készülékért 5 évi jótállást vállalunk és a meg nem felelőt kicseréljük.

Vezérképviselőség és iroda:

Schlänger Armin

Budapest, VI. ker., Andrássy-út
38 szám.

==== Telefon 157—98. ====

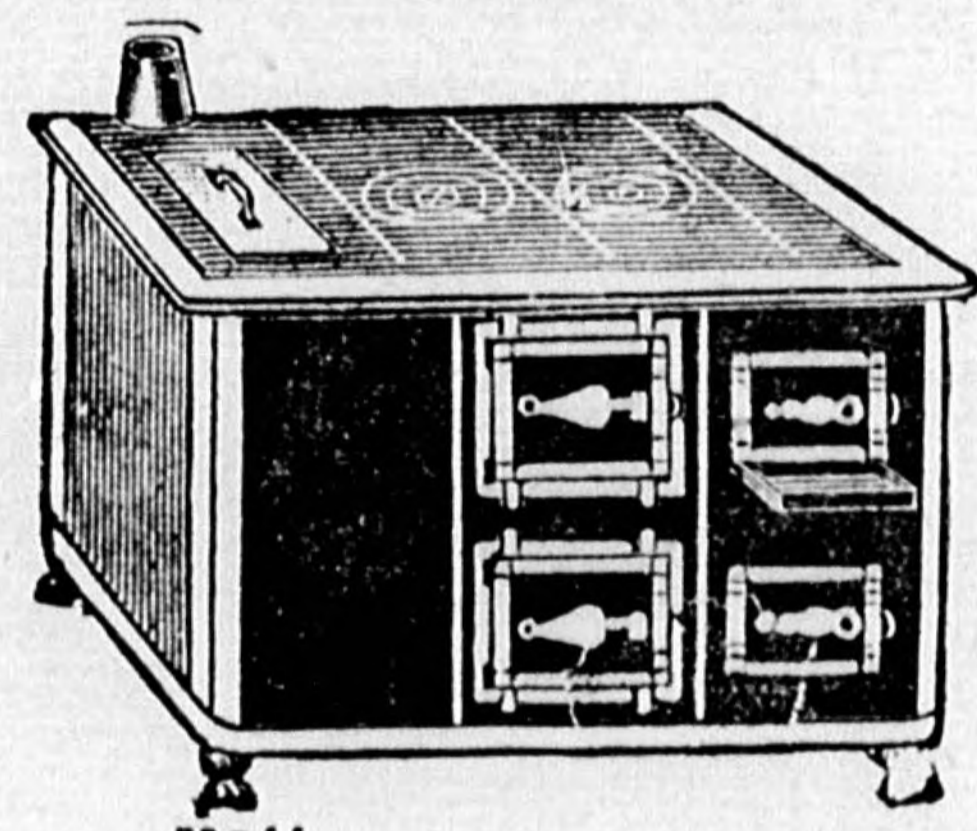
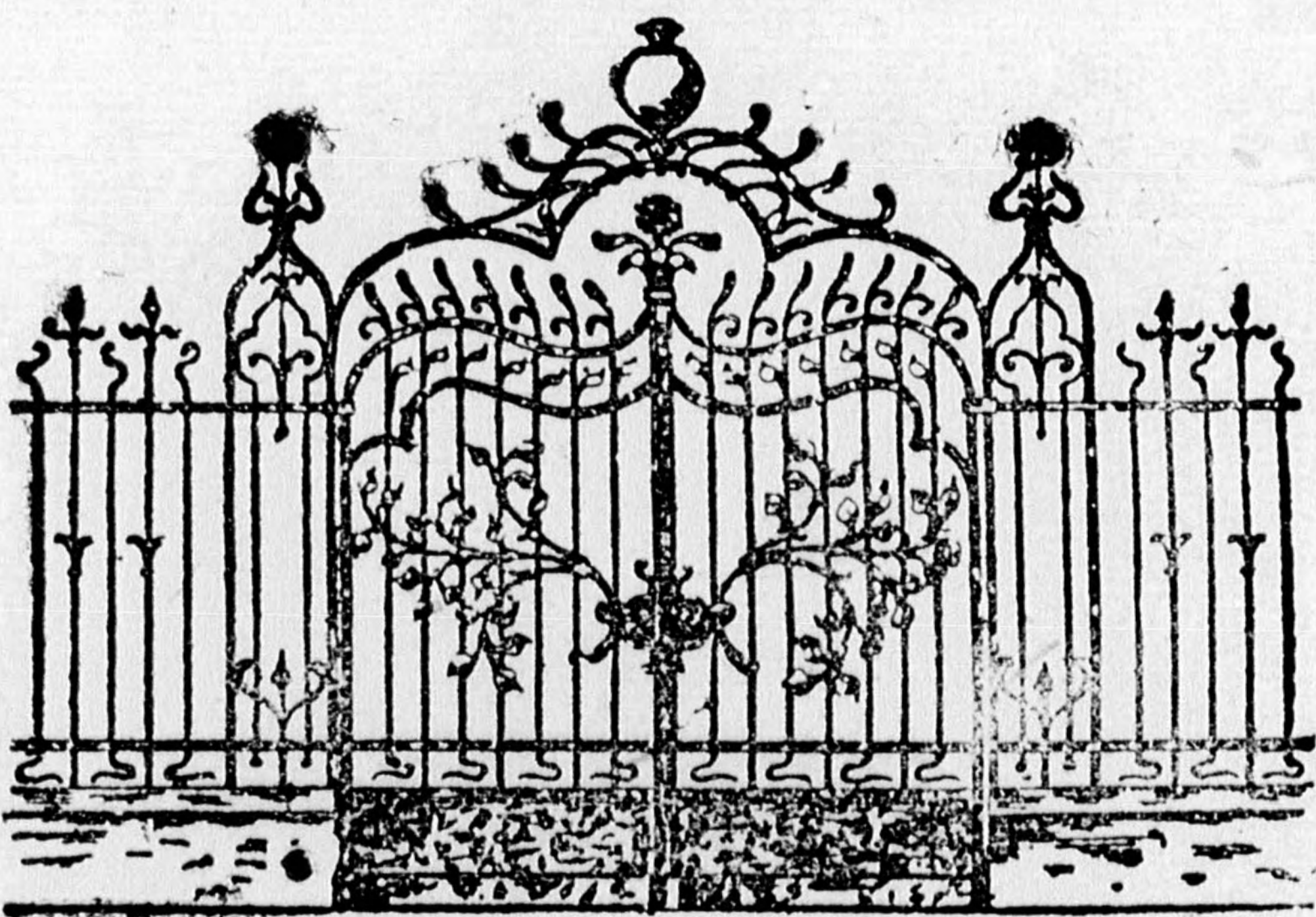
Prospectus kívánatra ingyen!!

Kéretik a névre ügyelni.

Fuchs Sándor épület- és műlakatos mester.

**Budapest, VI.,
Kisdiófa-utca 8.**

Elvállal mindennemű lakatos és mechanikai munkákat, úgymint: épület vasalását, rollót, napellenzőket s dísz-

rácsozatokat, tűzhelyeket felelősség mellett és villamszereléseket is!

Költségvetést és rajzokat díj nélkül küldök.

PÉNZKÖLCSON!

Vidéki szilárdan épített bérházakra: 10—50 évi törlesztésre 5%-os kamatozás mellett a becsérték 55%-át. Földbirtokra: 10—60 évi törlesztésre 4%-os kamatozás mellett, a becsérték 70%-át. Drága kölcsönöket konvertálunk. Beküldendő: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv. Tisztviselőkölcson: 10—30 évi törlesztésre 6%-os kamatozás mellett. Megszerezzük a legnagyobb kölcsönt. Közlendő: életkor és szolgálati idő. Személyhitel 200 kor.-tól 20.000 kor.-ig 8% kam mellett. Felvilágosítás díjmentes. Válaszb.

Kaufmann Gyula Budapest, Vörösmarty-u. 55.

Parcellázásokat

a legelőnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközök
Elvállalok nagyobb földbirtokok parcellázását

Veszek megterhelt ingatlanokat, felmerülendő költségeket sajátomból fedezem. Előleget ingatlanokra adok.

KAUFMANN GYULA

parcellázó- és ingatlan adásvételi irodája
BUDAPEST, VI., VÖRÖSMARTY-UTCA 55.

MAGYAR

DOHÁNY-SZEMLE

A TERMELÉST, GYÁRTÁST ÉS KERESKEDELMET FELŐLELŐ DOHÁNYGAZDASÁGI SZAKLAP.

Megjelenik minden hó 5-én és 20-án.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, I., ALADÁR-UTCA 10.

Hirdetések árszabás szerint.

Felelős szerkesztő a kiadó:
KADLIK KAROLY (Ahmed)
b. h. dohányjövédéki tiszt.Szerkesztő:
Dr. LÁSZLÓ ZOLTÁN
m. kir. pénzügyi segédtitkár.**Előfizetési árak:**

Egész évre	— — — — —	12 kor.
Fél évre	— — — — —	6 kor.
Negyed évre	— — — — —	3 kor.

Egyes szám ára 60 fillér.

Szőlő vagy dohánytermelés?

Utóbbi időben mindgyakrabban felmerült az a kérdés, hogy a gazdára nézve tudvalevőleg mi a lukratívabb termesztési ágazat, a szőlő, avagy a dohánytermelés. Mi, akik ezen felette fontos kérdéssel már évekkel ezelőtt behatóan foglalkoztunk, már akkor rámutattunk arra a körülményre, hogy hazánkban a kerti dohányok okszerű termelése esetleg nagyobb haszonnal járhat, mint még a legelőnyösebb feltételek mellett üzött szőlőtermelés. Persze úgy értjük a dohánytermelés lukrativitását a szőlőtermeléssel szemben, hogy az eddiginél *több* és *jobb* dohányt produkáljunk.

Legutóbb Olaszországban foglalkoztak az ottani irányadó körök azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne az olasz bortermelő gazdák válságos helyzetén segíteni. Két közismert közigazgató meg is adta hamarosan a feleletet. „Fejlesszük a most már szép virágzásnak induló dohánytermelésünket és ezzel némileg enyhítsünk az olasz szőlőtermelők válságán.” S igaza van a két közigazgatóknak. Aki közelebbről ismeri az olasz mezőgazdasági viszonyokat, meggyőződhetik arról, — eltekintve Itália éjszaki részeiről — hogy a délvidék nyomorog és nem tud zöldágra vergődni. Délolaszországban régi időktől fogva a fősúlyt a szőlőtermelésre helyezték, de az is ismeretes, hogy a szőlőtermelők főleg

a kistermelők abszolúte nem találták meg számadásukat, részben az olasz borok külföldön való elhelyezése sok nehézséggel járt, hozzá még egyes borértékesítő vállalatok trösztök kiforgatták vagyonaikból az amugy is nyomorgó kisebb termelőket. Így nem csoda, ha a délvidéki kisgazdák fölhangyva a szőlőszettel, mindjobban és nagyobb számmal hátat fordítanak a kék egyes Itáliának és Argentína, Braziliába vándorolnak seregesebbül, hogy ott szebb jövőnek elébe nézve, megleljék boldogulásukat.

Az olasz dohányjövédék, amely az utóbbi években nagy buzgósággal és kitartással kezébe vette az olasz dohánytermelés terjesztését, terjedelmes brosürakban sikra szállt a dohánytermelés hasznossága mellett. Számadatokkal igazolta, hogy egy okszerűen kezelt dohányföld sokkalta nagyobb hasznot ad, mint a szőlő. Az olasz szőlőtermelő gazdák eleinte bizalmatlanul s kételkedve fogadták a dohányjövédék ezen csábító és csalogató felhívását, de már tavaly igen sokan meggyőződtek a dolog reális voltáról s ez évben oly sokan jelentkeztek dohánytermelési engedélyért, hogy a nem várt sikeren felbuzdulva az ottani jövédék a legmesszebbmenő intézkedéseket tette, hogy jövő évben az összes jelentkezőket kielégítse, utbaigazítsa, hogy minél nagyobb siker koronázza ezen szép jövőt jósoló, nagy haszonnal járó legujabb tér hódítását.

SÁRRÉTI DARÓCZY festőművész MŰTERMÉBEN

EREDETI MADONNÁK MEGRENDELÉSRE FETHETŐK A SZÉPMŰVÉSZETI MUZEUM KÉPTÁRÁBÓL: VALAMINT AZ ÖSSZES SZENT- ÉS OLTÁRKÉPEK LEGSZEBB KIVITELBEN.

CSALÁDI ARCKÉPEK: mellképek, térdképek, álló és ülő helyzetben, szalon, díszmagyar és katonai díszruhában; miniatűr és életnagyságban: valamint táj-, élet- és csendélet képek, rendkívül finom érzéssel és diszkrét egyéni művészettel, igazán jól és szépen megfestve, mint szemét és lelket egyaránt gyönyörködtető művei**SÁRRÉTI DARÓCZY budapesti festőművésznek**már eddig is sok fővárosi és vidéki szalon elsőrendű gyönyörű és értékes díszét képezik. A vagyonos magyar műpártoló közönség becses figyelmébe ajánlja kedves családtagjai képeinek olajfestésben való megrendeléseit; mint általa is eddig festett és még festendő mesterműveket. **Mükedvelő hölgyek sikeres oktatást nyerhetnek.****Régi olajfestmények javítása vagy másolása sikerrel eszközöltetik.**

Az olasz jövedék ezen újabb irányzata alighanem sikerrel fog járni, hiszen Olaszország még tavaly is csak hétezer hektáron termelt dohányt. Most, hogy sikerült a szőlőtermelők előtt plauzibilissé s szimpatikussá tenni a dohánytermelés nagy előnyeit, biztos, hogy nem fog soká tartani és az olasz dohánytermelés oly magas nivóra fog emelkedni, hogy a mai, még aránylag kis termelési terület rövid időn belül kétszeresére, sőt még magasabb fokra is fog szökni.

A szomszédos Franciaországban, ahol például a mult évi válság már katasztrofális jelleggel birt s majdnem lángba borította az összes szőlőtermő vidékeket, a helyzet még az olaszországinál is rosszabb. Igaz, hogy Franciaországban is fölhangzott a szó a dohánytermelés forszírozása mellett, azonban ami elég furcsának fog tűnni, itt a sokat mondó felhívás nem talált visszhangra oly mértékben, mint a szomszédos Itáliában. Szinte hihetetlen, hogy Franciaországban, mint elismert elsőrangú kulturállamban a dohánytermelés mindaddig még igen gyöngye lábán áll, pedig kitűnő klimatikus és talajviszonyai mellett szinte predestinálva lenne ezen ország első klasszisu dohányt produkálni.

Franciaország a legutóbbi statisztikai adatok szerint csak tizenhatezer hektáron produkál dohányt, holott az éjszakon fekvő kis Belgium ötezer hektáron kitűnő jó dohányt termel. Csodálatos, hogy éppen Franciaországban, ahol a mezőgazdaságnak összes ágazatait gyönyörűen és a legszebb eredményekkel kultiválják, hogy mást ne mondjunk, még rózsa és más illatos virágok termesztése a maga pompájában diszeleg, mint sehol másutt Európában, ott nincs meg a kellő érzék, a sokkalta nagyobb hasznot hajtó dohánytermelést felvirágoztatni. Amilyen ügyes gazdák a franciák más termesztési ágazatoknál, ép oly mértékben közönyösek a dohánytermelés iránt. Pedig az ottani válságos helyzet a szőlőtermelés terén szinte utirányt szabott nekik a kis hozamu szőlőművelésből a nagyobb hasznot hajtó dohánytermelés terére lépni. Nevetséges lenne azt állítani, hogy a gazdák hagyjanak fel a szőlőtermeléssel, de minden esetre az ottani gazdáknak meg kellene szivielni az ottani vezető emberek ama tanácsát,

hogy olyan vidéken, ahol a szőlőtermelés nem rentabilis, a gazdák térjenek át a dohánytermelésre.

Egyet azonban nem értünk. A francia dohányjövedék, melynek csak kell, hogy szivén feküdjék a francia dohánytermelés felvirágzása, mindaddig nem tett komolyabb lépéseket a francia dohányügy ez irányban való fejlesztésére. Pedig a parlamentben is elhangzottak komolyabb hangok, sőt egy bizottság is alakult, e kérdés beható tanulmányozására, de mindaddig hirt nem kaptunk, hogy a dolgok miként alakultak. Mi azt hisszük, hogy a francia jövedék jobb üzletet csinál külföldi dohányokkal s ez lehet oka annak, hogy dohánytermelésünk ilyenformán nem tud magasabb nivóra emelkedni.

Németországban a helyzet már másként áll. Utóbbi időben a németek összes erejükkel azon vannak dohánytermelésünket fejleszteni s terjeszteni. Éppen Németországban hangoztatják az ottani tabakisták, hogy milyen lukratív üzlet az okszerű dohánytermelés. Még csak néhány esztendeje alig tizennégyezer hektáron termeltek dohányt, ma már közel tizennyolcezer hektár a beültetett terület. Ugylátszik, az ottani irányadó köröknek még ez is kevés és most mindent megmozgatnak, hogy a dohánytermelés még nagyobb arányokat öltön. Legújában már statisztikai adatokkal bizonyítják a maguk igazát, t. i., hogy mennyivel hasznosabb dohánnyal foglalkozni, mint szőlőtermeléssel.

Az alábbiakban közöljük azon adatokat, melyek a dohánytermelés lukrativitását a szőlővel szemben bizonyítják.

Hivatalos statisztikai kimutatás szerint a dohánytermelés Németországban jövedelmezőbb, mint a szőlőművelés. Az utolsó tiz esztendőben átlagban a dohánytermelés hektáronként 1162 márka hozamot adott, ezzel szemben a szőlőművelés átlaga csak 907 márkát tett ki. A munkaköltségek ugy a dohány, mint a szőlőművelésnél körülbelül egyformák voltak. 1910-ben például 15.404 hektáron 329.380 métermázsa dohányt 21.5 millió márka értékben produkáltak, azaz egy hektárra esett 18.7 métermázsa dohány 1395 márka hozammal. A szőlőtermelés ugyanabban az évben hektáronként

SÁRRÉTI DARÓCZY FESTŐMŰVÉSZ MŰTERME, BUDAPEST

VIII., Pál-utca 8. szám. (József-körut sarokház.) Régi cím: VIII., Szüz-utcz 3.

Olajfestésü arcképek 300 koronától 1000 koronáig

és feljebb, különösen disz- és tanácskozó termék számára festve. Magyar, belga, francia, legfinomabb minőségü anyagokból alkotva. Életnagyságban élő mintáról, a már nem élők képei fénykép után, valamint bárminemü képek felelősség mellett teljesen művészi kivitelben, levél utján is megrendelhetők: VIII., Pál-utca 8. sz. a.

SÁRRÉTI DARÓCZY festőművész MŰTERMÉBEN.

Rajzolás és festészetből vagyonos hölgyek oktatást nyerhetnek. Válaszbélyeg!
Régi olajfestmények javítása vagy másolása sikerrel eszközöltetik.

csak 7,5 hektoliter bort adott, összesen 518 márka értékben hektáronként. Németországban ez évben 110 053 hektár szőlővel volt beültetve, míg ellenben dohányt csak 17 721 hektáron műveltek. Badenban, ahol a dohánytermelés legszebben virágzik, az átlagtermés 22 métermázsa volt 1480 márka hozammal hektáronként.

A fenti számadatokról világosan láthatjuk, hogy mily nagy értéket képvisel az okszerű dohánytermelés sőt még a nagyra tartott szőlőművelést is képes hátraszorítani. A fenti statisztikai adatokat kétségbe vonni nem igen lehet, mert a pedáns németekről nem is tételezhető fel, hogy h' mi talmi adatokkal csalogassák a gazdákat oly irányba, mely esetleg csak egyes érdekelteket lenne hivatva kielégíteni. A nagy intelligenciájú német gazdák ilyenre nem kaphatók, nagyon is értenek hozzá a rentabilitás mérlegét a maguk hasznára billenteni.

Leszűrve a fönt közöltekből a dolog velejét, láthatjuk, hogy a mai változott és új irányban haladó gazdasági viszonyok mellett dohánytermeléssel nagyon is érdemes foglalkozni. Érdemes már azért is, mert ma már ott tartunk, amint azt előbb kimuttuk, hogy a dohánytermelés lukratívabb foglalkozás, mint a szőlőművelés. Mindenütt az a cél lebeg, jó és sok dohányt produkálni.

Hazai dohányügyünkre vonatkozólag, a fenti adatokat szem előtt tartva, mi is azon a nézetben vagyunk, hogy minálunk is sok tekintetben a német adatok irányadók lehetnek; azaz, hogy hazánkban a dohány, azonban ismételten hangoztatjuk, hogy okszerűen és szak-szerűen művelve és kezelve, szintén nagyobb hozamot adhat, mint a szőlőművelés.

Magyarországon még igen sok dohánytermelésre alkalmas terület parlagon hever, hogy mást ne említsünk, pl. a sok elpusztult szőlő, mely most nagyobb-részt tengerivel, vagy más, nem nagy hozamot hozó termelvénnel van beültetve. Ideális helyzet állana be nálunk, ha ezeket a most elhanyagolt, dombos, káliban dus, dohánytermelésre alkalmas területeket a kerti dohánytermelésnek feltárnók. Magyarországnak egyes vidékei szinte predesztinálva vannak a kerti dohánytermelésre. Ma, midőn a cigaretta uralja a világot, minden erőnkkel oda kellene hatni, hogy a cigaretta, azaz a kerti dohánytermelésnek oly bázist adjunk, hogy nemcsak saját szükségleteinket jórészen fődözzük, de egy tetemes rész a kivitelre is kerüljön, tudva azt, hogy a jó kerti dohányoknak mindig igen magas áruk van a világpiacon.

Ezen témát oly fontosnak találjuk, hogy legközelebb egy külön cikkben fogunk foglalkozni ezen felette fontos kérdéssel.

Ahmed.

Külföldi Dohánykivitelünk.

Nem most hirdetjük először, de nem resteljük újból és újból hangsúlyozni, hogy ha valahol, hát a dohánytermelés terén még igen szép jövő vár számunkra. Dohánytermelésünk a legtöb helyütt még mindig kezdetleges művelési viszonyok miatt lassan ugyan, de évről-évre mégis előrehalad és mi hisszük, hogy egyszer mégis el fog jönni az idő, amikor a magyar dohány ugy minőség, mint mennyiség tekintetében az első helyet foglalja el az *európai dohánypiacon*.

Igaz, hogy amíg ezt a nagy célt elérhetjük, addig még sok és nagy munkát kell végeznünk. Olyan nagy és nehéz munkát, amelyben minden erőnek és minden tényezőnek össze kell fognia, amelyben részt kell venni az egyes termelőknek csak úgy, mint a dohány-ügy szolgálatában álló minden intézménynek és hivatalos testületnek. A többtermelés legyen a dohánykulturában is a jelszó, a minőségileg jobbtermelés mellett. Ne csak a hazai szükségletet igyekezzünk kielégíteni, hanem arra is törekedjünk, hogy dohányunk lehetőleg a világpiacra is eljusson. Az egyes gazdag európai és amerikai államok mind annak köszönhetik jelenlegi jólétüket, hogy rendelkeznek olyan cikkekkel, amelyekkel a világpiacon szinte nélkülözhetetlenekké tették magukat. Az egyik gyarmatáruval, a másik gabonával, a harmadik tojással-vajjal és hasonlókkal szerepel a világpiacon és egyiknek sincs oka ezt a szereplést megbánni.

Lám, a magyar buza is egyike ama cikkeknek, amelyeket szívesen látnak és vásárolnak a világpiacon. Igen ám, de mikor ma már magunknak se tudunk elegendő mennyiségű búzát produkálni, hogyan elégtitsük ki akkor a világkeresletet? Nekünk tehát oly cikk kell, amellyel a magunk vesztesége nélkül láthatjuk el jó haszon fejében a világpiacokat: ilyen cikk a magyar dohány, amely máris mindenütt keresett portéka és amelyből évről-évre egyre nagyobb mennyiségei adunk el jó pénzért a külföldnek.

Ám ne gondolja senki, hogy ma már szép eredményeket felmutató dohánykivitelünk magától fejlődött oda, ahol mostoha termelési viszonyaink dacára is ma már tart. Nem igaz az, hogy a jó bornak nem kell cégér. Ne higgye senki, hogy a jó magyar dohány csak úgy magától vándorolt a külföldi piacokra. A gazdag külföld elvárja és megköveteli, hogy az eladó őt felkeresse és helyébe hozza a portékáját, akármilyen jó is az különben. Épen ezért bizvást állíthatjuk, hogy a magyar dohánynak talán még hire-hamva se lenne a külföldön, ha dohánykivitelünk ügye nem egy olyan kitűnő társaságnak a kezében volna letéve, mint amilyent a *Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság*-ban bírnak. Ennek az elsőrendű szakerőkkel dolgozó kiváló társaságnak köszönhető jórészt, hogy ma már évente 10 millió kg.-nál több nyersdohányt és rengeteg mennyiségű feldolgozott dohányt szállítunk a legkülönbözőbb külföldi országokba.

Hogy egy pár számbeli adattal is illusztráljuk azt az érdemes és szép munkát, amelyet a *Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság* például a legutóbbi három év alatt végzett külföldi dohánykivitelünk terén, felhozzuk a következő beszédes adatokat:

A.) Kivitelünk.

A „Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság“ utján a külföldre szállítottunk 1910-ben:

1. Nyers dohányból	10,174.182 kg.
2. Pipadohányból	6.299 kg.
3. Lugviz-kivonatból	22.299 kg.

Összesen: 10,202.789 kg.

Ehhez járul még a következő gyártmány-kivitel 1910-ben:

4. Szivar	296.425 drb.
5. Szivarka	308.000 drb.

Ezek a számok még érdekesebbek és jelentősebbek lesznek, ha tudjuk, hogy a kivitelhez képest például ugyancsak 1910-ben mennyi volt a dohánybevételünk? Tudni kell ugyanis, hogy még a legnagyobb dohánytermelő országok is okvetlenül importálnak olyan dohányfajtákat, amelyek náluk nem teremnek. Nálunk is nagy szükség van a különböző külföldi dohány-speciálisokra és bizony dohányimportunk igen jelentékeny összegekbe kerül évente. Nevezetesen 1910-ben a külföldről a következő dohánymennyiségeket hozták be hozzánk:

B.) Behozatalunk

1. Nyers dohányból	7,126.595 kg.
2. Gyártmányokból	39.341 kg.

Összesen: 7,165.936 kg.

Szembe állítva már most ezeket az arányokat egymással, dohányforgalmunk terén 1910. évre a következő számok kerülnek egymás mellé:

Behozatal	7,165.936 kg.
Kivitel	10,202.780 kg.,

amely utóbbi félcelben nem szerepel a darabszám kivitt rengeteg mennyiségű hazai szivar és szivarka. Ami más szóval azt jelenti, hogy azt a sok-sok milliót, amit mi évenként a külföldről behozott dohányért fizetünk, szépen visszahozza nekünk a *Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság*, amikor a külföldi piacon csak egy év alatt is három millió kg.-nál jóval több magyar dohányt ad el, mint amennyit mi onnan veszünk. Ezért tartjuk mi nemzetgazdasági szempontból rendkívül fontos intézménynek a dohánykiviteli társaságot, amely nélkül a szűk hazai határok közé szorítva, igazán produktív dohánykulturánk sohasem lenne. A *világpiac meghódítása a magyar dohány számára egy olyan nagy-szerű cél, amelyért csak a legnagyobb elismerés és hála illeti az ezen cél érdekében máris eredményesen működő kiviteli társaságot.*

Eddig főleg Spanyolországban, Nagy-Britanniában, Németországban, Dániában és Portugáliában teremtett a „Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság“ kitűnő piacot a magyar dohánynak; azonban igen jó piacot létesített a társaság a fentebbieken kívül Franciaországban, a Középtengeri brit birtokokon, Németalföldön, Svájcban, Belgiumban és másutt is a magyar dohány számára. Igaz, hogy egy pár legutóbbi év statisztikai adatait tekintve, az egyes piacokon némi ingadozások mutatkoznak, kivitelünk terén emelkedések esésekkel váltakoznak, azonban ez a hullámozás a piac

természetében rejlik. A fő az, hogy kivitelünk évről-évre örvendetes haladást mutat, hála a *Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság* hozzáértő szakavatottságának és lelkes ügybuzgalmának. Amely emelkedésről egyébként a következő hivatalos statisztikai adatok tesznek bizonyosságot:

Dohány-kivitelünk volt

1908-ban 8,957.715 kg.

1909-ben 9,549.651 kg.

1910-ben 10,174.182 kg.

A tevékeny munka és biztos fejlődés kézzelfogható bizonyosságai a fentebbi hiteles számadatok. Ezek az adatok és tények meggyőzően dokumentálják azt, hogy a *Magyar Doh.-keresk. Részv.-társ.-ban* tényleg egy életrevaló és hasznos intézményt birunk, amely nagy mértékben hivatva van arra, hogy a külföldi piacok teljes meghódításával megteremtse a magyar dohánytermelés számára azt a fényes jövőt, amely a magyar dohány méltán megilleti. Mi bennünk rendületlenül él az a meggyőződés, hogy a *magyar dohányra világkereskedelmi szempontból még fényes jövő vár.* És ha a sors megadja nekünk ezt a szép jövőt, úgy kétségtelen, hogy a sikerben nagy érdeme lesz az ezen jövőért dolgozó *Magyar Dohánykereskedelmi Részvénytársaság*-nak.

Aki a fejlődés jövő titkaiba akar bele látni, széles perspektíva elé van állítva. Ám ha ködös fátyolon át is, mégis megsejtheti és megérezheti azt a titokzatos jövőt. A *Magyar Doh.-keresk. Részv.-társ.* eddigi eredményeivel már némileg betekintést enged a jövőbe és egyelőre nincs más hátra, minthogy ne hagyjuk magára, hanem erőink szerint vegyük ki részünket mindnyájan a küzdelemből. A termelő az által, hogy minél nagyobb mennyiségben és minél kiválóbb minőségben termel, a dohány-ügyet intéző hivatalos tényezők és hatóságok pedig az által, hogy erkölcsileg és anyagilag minél jobban támogassák és gyámolítsák ezt a magyar nemzetgazdasági szempontból fölötté nagyfontosságú és még nagyobb jövőjű intézményt.

Severus.

A neumi eljárás.

Már jóval az okkupáció előtt bizonyos hírnevük volt a neumi dohányoknak. A múlt század ötvenes-hatvanas éveiben, mint kiváló jó és könnyű cigaretta-dohányok nagy keresletnek örvendtek, különösen azért, mert ezen dohányok feltűnően finom strukturájukkal tűntek fel.

Neum Hercegovinának az a része, mely a Narenta torkolatától az Adria partján körülbelül tíz-tizenöt kilométerre éjszakkeletnek tartva, terül el. Neum nevezetű helysége Bosznia-Hercegovinának egyetlen tengeri kikötője, igaz, inkább csak a papiroson, mint a gyakorlatban.

A neumi eljárásnak a lényege meglehetősen egyszerű dolog, de minden esetre elég érdekes, hogy némi tanúságot vonjunk le azon már lassan feledésbe menő módszerről. A neumi eljárás főként abban különbözik

a többi is rendszeresen használt dohánykultiválástól, hogy a dohány részbeni kezelése mindjárt a virágzás után történik.

Augusztus hónapban, midőn a dohány teljes virágzásában pompázik és a virágok teljesen kifejlődtek, a dohánytető elhanyás alá kerül s bugázva lesz. Nemsokára rá a homoklevelek le lesznek szedve. *Ezután pedig a növény a dohányföldben meg lesz lazítva, annyira, hogy a legfinomabb gyökérvégek a törzstől elszakadjanak.* A dohány szárát óvatosan a földben kissé felemelik, de csak annyira, hogy a növény olyan kárt ne szenvedjen, hogy ezen eljárás folytán esetleg tönkre menjen. A meglazított szár óvatosan vissza lesz állítva és földdel, meg kálidus karszttörmelékkel annyira megerősítve, hogy egy esetleges szél, bóra, vagy sirocco ne tegyen kárt s ne bírjon annyi erővel, hogy a dohányt földöntse.

Ezen eljárás folytán a dohány életműködése és tevékenysége bizonyos mértékben meg lesz akasztva. Nyolc-tíz nap elteltével ismételve lesz ezen eljárás, de akkor már annyira emelve lesz a dohány, hogy nemcsak a gyökérvégek, de maga a gyökér is majdnem teljesen elváljon. Ismét, körülbelül egy hét elmultával, a most már fonnyadt levelek le lesznek szedve, de egyszerre. Ugymint a homoklevelek, ezek is zöld pázsitra lesznek kitergetve s szintén bizonyos mértékben füllesztve. Körülbelül nyolc napig a nap hatásának ki lesznek téve. Ez persze csak a karsztvidéken lehetséges, ahol ezen időtájt alig van eső, mindig tiszta az ég, szép, meleg napok vannak. Megjegyezzük, hogy ezen neumi dohánylevelek nem lesznek simítva.

Az egész eljárásnak főelve, hogy a dohány fiziológiai proceszusa, tevékenysége korlátoztassék, melynek eredménye, amint azt Neumban láthatjuk, hogy az ottani dohánytermelők finom strukturájú, világos, jól égő, aromatikusan dohánnyokat produkálnak.

A dohány fiziológiai megakasztásának következményei és előnyei a következők:

1. Vízelfogó képessége nagyobb lesz, miután a dohánylevél magában véve kevés vizet tartalmaz.

2. A tápanyagokat, melyeket a földből nyeri, kisebb mennyiségben veheti magához, főleg mészt nem juthat a növénybe s levélbe.

3. Más organikus részek nagyobb befolyása a dohányra, továbbá egy nagy előnye, hogy vegetációs tartalma lényegesen megrövidül.

a) A transpiráció kisebb lesz;

b) Az organikus levélállag majdnem semmivel, vagy igen kevéssel lesz emelve;

c) Az értékes anyagok, gyanták stb., mondjuk dohányingredienciák, mint váladék maradnak vissza a levélben;

d) Egy leszálló nedvcsatorna huzódik a levelek-

ből a gyökérhez, mely főleg egyes szükségtelen organikus részeket visz magával, amelyeket levezet.

Mindezekből láthatjuk, hogy a neumi eljárásnak igen sok jó oldala és különösen a következő előnyei vannak:

1. A levelek nagysága, a neumi módszer szerint igen keveset differál a többitől, t. i. a rendszeresen termelt dohányok leveleitől.

2. A neumi dohánylevelek hygroszkopikusak.

3. A neumi levelek sokkal kevesebb vizet tartalmaznak, mint a többiek, mert víztartalmuk igen csekély.

4. Kevesebb olyan organikus meg ásványi részket találunk bennük, mint amilyeneket a kevésbé jó dohányok tartalmaznak.

5. Kisebbs a súlyuk, de felette finom a strukturájuk.

6. A neumi levelek több ásványrészettel rendelkeznek, mint a többi, ennek folytán nagyobb égőképességgel bírnak.

7. Nagyobb az organikus és kisebb az anorganikus savtartalmuk.

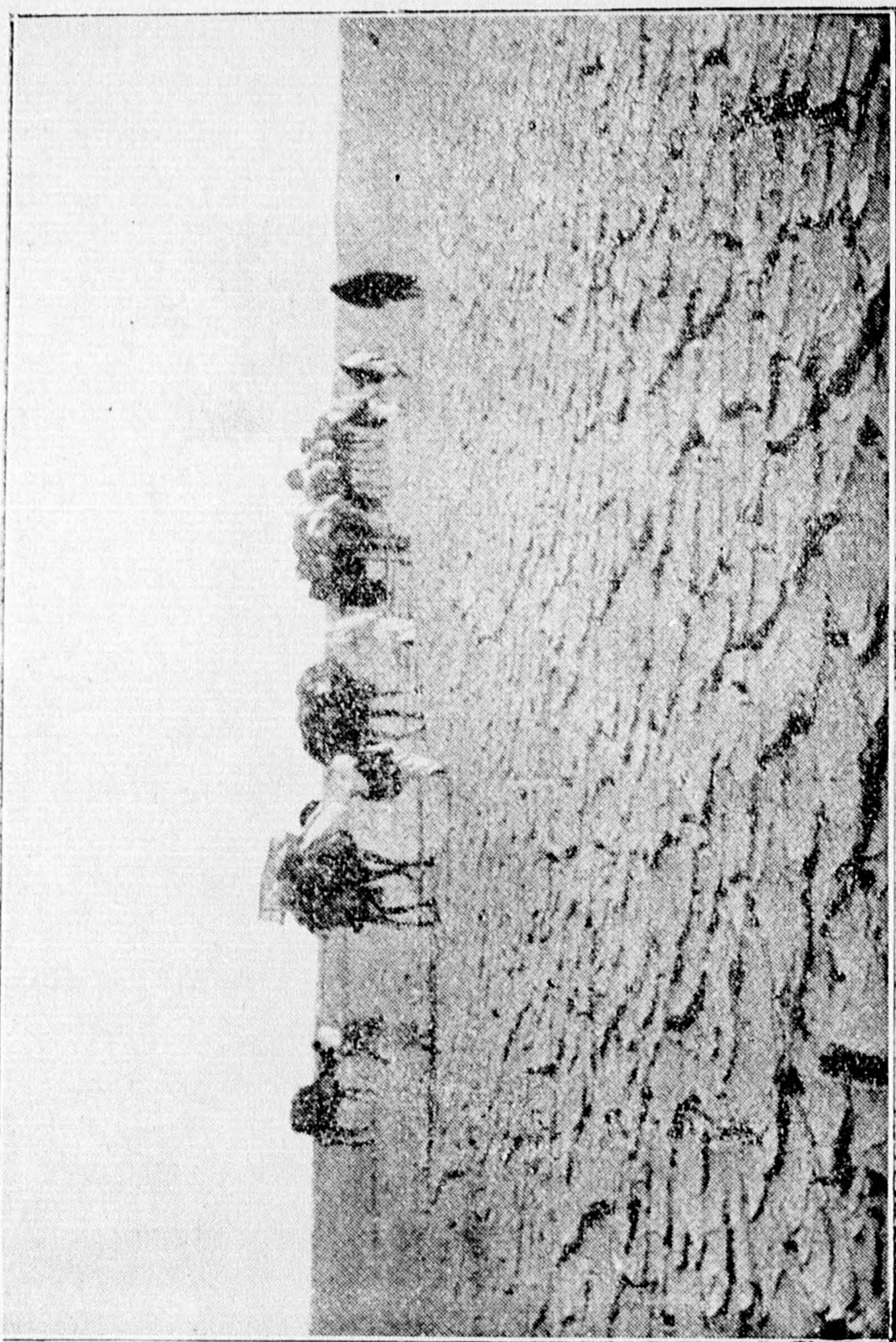
8. Értékes anyagokat tartalmaznak, ingredienciákban dusak, tehát aromatikussabbak, mint a többiek.

Összegezzük az egészet; azt hisszük, hogy nem ártana a neumi eljárást közelebbről tanulmányozni, annál inkább, mert a jól égő, könnyű, aromatikusan dohánnyok a világpiacon nagyban keresve lesznek.

Különös ennél a neumi eljárásnál, hogy éppen a dohány fiziológiai tevékenységének megakasztása folytán, a dohány a neki nem megfelelő részeket, rossz anyagokat szinte magától taszítja, eltávolítja, a jókat pedig felveszi, megtartja, amit ha más nem, hát a praksis bizonyít.

Sajnos, hogy a szimpla neumiaiaknak ezen régi, de bevált eljárását eddig komolyabb tanulmány tárgyává senki sem tette, pedig megérdemelné ezen módszer, hogy vele közelebbről foglalkozzunk. Sokszor egyszerűnek látszó dolognak fontosabb alapja van, mintsem hisszük, de elvész, mert nem törődik vele senki sem.

Igy vagyunk a neumi eljárással is, volt is, nincs is. Egyrészt, eddig komolyabban nem foglalkozott vele, nem karolta fel senki sem, másrészt a bosnyák paragrafusok labirintusában hamarosan elvész, azaz jobban mondva el kell veszni minden praktikus ideának. Akár jó, vagy rossz sokszor egy ilyen idea, az már mindegy, nem számít, eltűnik a színhelyéről, magával sodorja a paragrafusok áradata. Ma ott vagyunk, hogy a neumi eljárás lassan-lassan feledésbe megy, talán az ottani közönyösség mellett elvész teljesen. Lehet hogy feltámad, majd ha idővel egy tudós professzor a felszínre hozza. Telekürtöli majd a világot, ime megvan, itt a grand idea, egy új dolog, egy epochális felfedezés s megismerjük majd, hogy semmi más, mint a feledésbe ment neumi eljárás.

Dohányszállító karaván a lybiai sivatagban (Tripolisz).

délyt arra, hogy Magyarországon külföldi dohánygyártmányok árusításával és behozatalával foglalkozzanak s minthogy eddig tulnyomóan idegen állampolgárok üzték ezt a jövedelmező iparágat, a miniszteri rendelet elejét akarja venni a tiltó rendszabály kijátszásának és arról is gondoskodik, hogy az engedéllyel bíró közvetítő kit állíthat fel helyettesként. Ilyen helyettes állandóan nem működhetik és csak az engedélyes betegsége esetén kap meghatározott időre jogosítványt az engedélyes helyettesítésére. Az engedélyes nem tarthat nyílt üzletet, mintákkal nem házalhat és megrendeléseket a fogyasztók lakásán nem gyűjthet többé.

A rendelet 8. paragrafusa szerint tilos az árut a megrendelőknek hitelbe adni. A teljes vételár legkésőbb az áru átvételkor fizetendő ki. Ha a megrendelő a vételárt az áru kézbesítésekor nem fizetné ki, úgy erről a körülményről a behozatali engedélyt megadó hivatalnak és az ellenőrzésre hivatott pénzügyőri biztosságnak azonnal írásbelileg jelentés teendő s a küldeményes engedélyes által sértetlenül megőrzendő. Az ily küldeménynek más megrendelő részére való átengedése csakis a pénzügyigazgatóság előzetes engedélye alapján eszközölhető.

Szivási próbákról és mintagyűjteményekről a 9. paragrafus úgy rendelkezik, hogy azokat az engedélyesnek a pénzügyminisztérium megengedheti és pedig, hogy mintákra és szivási próbákra bizonyos mennyiségű külföldi dohánygyártmányt, a törvényszerű vám- és engedélyilleték lefizetése mellett, behozhasson. Ez a mennyiség azonban a közvetített mennyiség 2 százalékát nem haladhatja meg. Az engedélyes saját használatára a fenti mennyiségen felül csakis a pénzügyminisztérium külön engedélye mellett hozhat be külföldi gyártmányokat.

Megrendelésekre való felhívás végett az engedélyesek a hírlapokban közzétehetnek ugyan hirdetések, azonban a hirdetmények szövegét a pénzügyigazgatóság cenzurázhatja. Természetes, hogy az új rendelet a fogyasztókra is vonatkozik és pedig azokra, akik eddig külföldről rendeltek cigarettákat vagy szivarokat.

Statisztika.

A világ dohánytermelő államai.

A legújabb statisztikai adatok szerint, az egyes dohánytermelő államok következő rangsorozatban termelnek dohányt:

Sorszám	Ország neve	Termelt dohány	Beültetett földterület
		összmeny-nyisége Tonna	ha.
1	Egyesült-Államok	319.165	325.000
2	India	254.000	296.000
3	Magyarország	67.000	51.750
4	Ausztria	7.500	6.000
5	Bosznia	4.300	4.000
6	Oroszország	66.000	50.000
7	Holl. India	52.425	46.000
8	Japán	41.371	37.000
9	Törökország	40.456	59.000
10	Brazília	34.036	48.000
11	Kuba	24.943	23.000
12	Franciaország	17.424	16.000
13	Philippinák	16.967	18.000
14	Ekuador, Kolumbia	10.994	21.000
15	Mexiko	10.363	13.000
16	Argentína	10.160	19.000
17	China	9.296	30.000
18	S. Domingo	7.547	4.500
19	Görögország	7.500	8.600
20	Olaszország	6.690	6.500
21	Algeria	5.902	7.000
22	Románia	5.509	8.200
23	Kanada	5.131	6.000
24	Belgium	4.927	2.500
25	Portoriko	2.800	8.500
26	Brit-Borneo	2.641	3.800
27	Egyéb dohánytermelő országok	23.000	30.000
28	Németország	32.950	16.000

Hivatalos rész.

Kinevezések. A m. kir. dohányjövédéki központi igazgató Gramantik Mihály dohányjövédéki tisztet a kolozsvári dohánygyári igazgatóságnál jelen állomáshelyén a IX. fizetési osztályba dohánygyári szertárkezelővé, Martin József dohányjövédéki segéd-tisztet a pozsonyi dohánygyári igazgatóságnál, jelen állomáshelyén, a X. fizetési osztályba dohányjövédéki tiszté, Molnár Endre segélydíjas dohányjövédéki gyakornokot a szentgotthárdi, Kiss Imre segélydíjas dohányjövédéki gyakornokot a pápai dohánygyári igazgatóságnál, jelen állomáshelyükön, Körmeny Zoltán es. és kir. főhadnagyot a budapest-lágymányosi dohánygyári igazgatósághoz a XI. fizetési osztályba dohányjövédéki segédtsz-tekké, végül Gajzágó Tivadar díjtalan dohányjövédéki gyakornokot a kolozsvári és Saly Kálmán díjtalan dohányjövédéki gyakornokot a fiumei dohánygyári igazgatóságnál jelen állomáshelyükön ideiglenes minőségű segélydíjas jövédéki gyakornokokká.

Külföldi dohány és dohánygyártmányok behozatala. A hivatalos lap július 11. száma 2311. szám alatt közli a pénzügyminiszternek a külföldi dohány és dohánygyártmányok behozatalára, annak iparszerű közvetítésére jogosító engedély kiadására, a jövedék ellenőrzésére vonatkozó legújabb szabályrendeletet. A szabályrendelet szerint három évre adják az engedélyt, amely másra át nem ruházható. A szabályrendelet 18 pontból áll s 1912. szeptember 1-én lép életbe.

Ami magát a rendeletet illeti, azt kivonatossan az alábbiakban ismertetjük:

Ezentul kizárólag magyar állampolgárok kaphatnak enge-

Dohányprodukción Európában és a tengerentúli államokban. A legújabb gyűjtött és összeállított statisztikai adatok szerint a világtermés következőképen alakult: Európában és a tengerentúli államokban 1910. évben 1.148.350 ha. dohányjal beültetett földterületen 1.060.000 tonna nyers dohány termett.

Németországban 1911. évben az ottani dohánygyárakban 172.639 munkás dolgozott. Minden munkás évente — 300 munkanapot számítva — átlag 630 márkát keresett. A német dohánygyárak 1911-ben 105.846.764 márka munkabért fizettek ki munkásaiknak.

A német államnak 1910. évben dohányvámilletékekből 110.626.790 márka haszna volt. Dohányadóból azonban csak 12.524.970 márka folyt be

Termelés.

A dohány tetőelhányása, kacsózása. Minden dohánytermelő többé-kevésbé tudatában van annak, hogy mihelyt a dohány virágozni kezd, azaz midőn a virágbimbók megjelennek, a levelek száma nem szaporodik. A dohány virágzásakor egy új életfázis elé kerül, maga a termelés egy lényeges fordulópont elé jut, a miért is a termelőnek és kertésznek oda kell hatnia, hogy a virágkorona, vagy jobban mondva a buga eltávolításával azon életnedveket, melyeket a természet a mag kiépítésére szánt, legalább részben a levélanyag szaporítására fordítsa.

Hogy mikor kezdjük meg a tetőelhányást, itt legjobb az arany középutat betartani: nem szabad a bugázással sem sietni, de késni sem szabad vele. A leghelyesebb azért, ha ezen munkát akkor végezzük, midőn a buga fejlődésének abban a stádiumában van, hogy a bugát, mielőtt még virágzásnak indulna, az őt környező csúcslevelek közül kényelmesen és minden megsértés nélkül kicsiphetjük, szem előtt tartva, hogy jó magasra bugázzunk. A korai bugázásnak az a hátránya van, hogy a dohány ilyenkor sokat veszít égőképességéből, illatából, ízéből, egyszóval a dohány rosszabb lesz, hozzá még az érést is megakasztjuk, mert a korai tetőelhányás folytán a természetes és fokozatos fejlődést is meglassítjuk. Fő elv az legyen, hogy lazább földön hamarabb és előbb lehet bugázni, míg ellenben kötött talajon és trágyázott dohányföldön nem kell annyira sietni ezen munkálatokkal. A tetőelhányás, vagy bugázás után néhány napra rá hozzáfogunk a kacsózáshoz. Hogy a dohánynál a buga eltávolítása után fattyuhajtások képződnek, az egy természetes folyamat. A növény bugájától megfosztva, természetes ösztönét követve azon van, hogy új hajtásokkal szinte pótolja a letört bugát, mely virágot s magot volna hivatva nemzeni. Ezen hegyes, keskeny kacshajtásokat azonban gondosan el kell távolítani, hogy a meghagyott értékes levelek kárt ne szenvedjenek. A kacsózást tehát szorgalmasan kell végezni s magát a dohánynövényt legalább egyszer egy héten meg kell tisztítani a kacsóktól. — Gyorsan fejlődő fajtáknál vagy tápdus földeken elültetett dohányoknál a bugázás után azonnal kell kacsózni, mert ilyen földeken a növény sok kacsót hajt. A tetőelhányás és kacsózásra legalkalmasabb az idő verőfé-

nyes meleg napon déli tiz-tizenegy órától délutáni négy óráig.

A bugázással kell a tőkén meghagyandó levelek számát is szabályozni. Rendszeres körülmények közt tizenöt-tizenhat levél maradjon a kórón; mindenesetre a sűrű levélhagyás a növényen igen fontos dolog, ezt már azért is szem előtt kell tartani, mert előfeltétele annak, hogy finom levelezetű, kitűnő strukturájú dohányleveleket kapjunk.

A hondurasi dohánytermelés. Honduras közép-amerikai köztársaság kormánya egy legutóbb megnyitott állami szivargyár élére két hölgyet nevezett ki, akik a dohánykereskedelem minden ágában való alapos szakértettségről ismételtén fényes bizonyosságot tettek. A kormány nem is járt rosszul a két hölgy-direktorial, mert a vezetésükre bizott gyár üzeme mintaszerű.

A hondurasi kormány legutóbb dohányszkolát állított fel Danliban, ahol a jelentkezők a rendelkezésre álló óriási kiterjedésű területen a legmodernebb dohánytermelési módokat sajátíthatják el szakavatott egyének biztos vezetése alatt. A talaj- és éghajlati viszonyok ezen a vidéken kitűnően kedveznek a dohánynak és a kormány az iskola hatásától sokat vár. Főleg a kubai dohánytermelésére igyekszik a kormány a főszerepet fektetni. (g.)

A san-domingói dohánykultúra. Santo-Domingóból írják: A legutóbbi négy év békésebb állapotai között az ország gazdasági helyzete lényegesen javult. Ami a dohányt illeti, ezidőszereint *Santiago de los Caballeros*-ban Michels nevű német vezetése alatt egy dohánykiszérleti állomás működik, amely a san-domingói dohánykultúrára nézve nagy jelentőségű. Egy német farm legújabb nagy dohánygyárat állított fel.

A dohánytermelés most főleg Libdo környékén kezd fellendülni. La Nega vidékén és San-Francisko de Macaris környékén a dohánytermés az elmúlt évben igen szép volt. Jurabocoaban kiváló mennyiségű dohány terem, amelyet a szivar-kivitel számára dolgoznak fel. (g.)

Kereskedelem.

Az új svéd dohánytröszt és a szivarvám. Svédországban az ottani gyárosok egy új dohánytrösztö alakítottak, melynek neve: Aktiebolaget Forenande Svenska Tobakfabriker. Ennek a trösztnek célja, hogy némileg ellensúlyozzák a szivarimportot, mely utóbb időben igen nagy arányokat vett fel. A tröszt a „Riksdag“-nak már előterjesztést is tett, hogy úgy a szivar, mint cigarettavámokat okvetlenül emelni kell. A svéd dohánygyárosok tudniillik a magasabb munkabérek folytán nincsenek abban a helyzetben, hogy konkurrálhassanak a külfölddel. Ez érthetővé teszi, hogy az Aktiebolaget forenande most tüzzel-vassal dolgozik és azon fáradozik, a külföldi szivarimportot a minimumra szorítani. Tényleg, ha statisztikai kimutatásukat kezünkbe

vesszük, láthatjuk, hogy a svéd szivarimport az utóbbi években igen nagy arányokban emelkedett. Az alábbiakban közöljük a legújabb statisztikai kimutatást a svéd szivarimportról:

Sorszám	Származási ország	Importált szivarok súly szerint	
		1907-ben	1910-ben
1	Norvégia	159	382
2	Finország	137	410
3	Dánia	26334	35608
4	Németország	87000	83195
5	Németalföld	24125	34500
6	Belgium	3778	4817
7	Anglia	238	251
8	Franciaország	396	284
9	Amerika	182	251
10	Egyéb országok	1211	833
Összesen .		143560	160531

Brazília dohánykivitele 1910-ben. Brazília 1911. évi dohánykivitele igen gyenge volt, mert az előző 1910. évi 24390000 milreis értékű exporthoz képest 1911-ben csak 14535000 milreis értékű dohányt tudtak exportálni. Ennek oka az, hogy 1910-ben igen kevés dohány termelt Braziliában. Az idén remélik, hogy Bahiában 250000—300000 bál dohány fog teremni.

Azt is remélik, hogy a kiviteli vámok törvényes szabályozása folytán csak márciusban megkezdődött vízi szállítványozás újabb készleteket fog felszínre hozni az ország belsejéből. A bahiai német konzul jelentése szerint az argentiniai dohányszindikátus megalkakulása folytán a dohánynak Buenos-Airesbe való közvetlen kivitele lehetségessé vált. Ebben az exportban most legújabbban több braziliai exporteur vett részt. (g).

Montenegró dohánygyártása 1911. évben. Cetin-jéből jelenti tudósítónk, hogy a múlt évi eredményekkel az ottani jövedék meg volt elégedve. Tekintetbe kell venni, hogy az ottani jövedék egészen új intézmény és csak egynéhány esztendeje, hogy podgoricai gyárat létesítette. A montenegrói dohányjövédéket az olaszok szervezték. A termelés olasz emberek felügyelete alatt áll, az egyetlen gyárat is olaszok építették. A jövedék dohányforgalma a múlt évben következőképpen alakult: a podgoricai dohánygyárban 1911-ben 2200 métermázsá dohányt dolgoztak fel. Csakis cigaretta és vágott dohány gyártásával foglalkoztak úgy Podgoricában, mint Pristanban (fiókgyár Antivari mellett). Az előbbiben 50 munkás és 200 munkásnő dolgozott, az utóbbi gyárban csak 10 férfi és 100 nő kapott foglalkozást. A montenegróiak 1911-ben körülbelül 1200 métermázsá dohányt exportáltak, nagyjából Olaszországba. Antivari környékén az idén igen jó dohánytermést várnak. A dohány körüli munkálatokat, úgy a kapálást, mint a töltögetést befejezték. A tavaszi kivalántálás igen jól sikerült és kellő időben történt, úgy, hogy mi sem áll utban, hogy reményeik meg is valósuljanak.

Külömfélék.

Mennyit hozott a dohánydrágítás?

Tavaly midőn a magyar dohánygyártmányok csekély százaléknál árfelemelését foganatosították, állítólag nagy konsterná-

ciót és elkeseredést keltett a publikumnak ezen rendelet s a fogyasztó közönség semmiképen sem akart beletörődni az újabb áremelésbe. Elöl járt a napi sajtó és hangzatos cikkekben ellenállásra buzdította a dohányzókat, hogy így és amúgy kell a kincstárnak ezen sérelmes eljárását visszautasítani. A lapok bojkottról, dohányellenes ligákról beszéltek. A közönségnek nem kell a jövedéknek drága, amellet rossz szivarja s cigarettája stb.

Előre tudtuk, hogy a nagy lobbival vetett tűz nem tart soká és hamarosan elalszik, annál inkább, mert ennek a nagy felbuzdulásnak úgy sem volt semmi reális alapja, mert ha teljes objektivitással mérlegeljük a dolgot, a jövedéki gyártmányok ár-emelése teljesen jogosult volt. Hiszen vegyük csak tekintetbe, hogy a munkabérek a jövedéknél tetemesen emelkedtek, a dohánybeváltási árak is nagyobbak lettek, a külföldi dohányok áral 30—40 százalékkal felszöktek. Ezen általános drágulási jelenségek érthetővé teszik, hogy a kincstar sem zárkozhatott el gyártmányait némileg emelni.

Gyártmányaink rosszaságáról beszélni pedig nem más, mint rosszhiszeműség vagy hozzánemérés. Látni, hogy csak laikus emberek agyában születhetik az ily naiv, amellet tudatlan állítás. Ma már egész Európában elismert tény, hogy úgy a magyar, mint osztrák jövedéki gyártmányok elsoranguak, jók és a külfölddel szemben még mindig olcsók is. Legjobb bizonyítéka ennek, hogy pl. Németországban, ahol nagy a dohánykereskedelem, mint gyártás igen magas fokon áll, a magyar és osztrák exportgyártmányok igen nagy keresletnek örvendenek. Elég furcsa, midőn a külföld szinte irigyli ezen szépen fejlődő, legnagyobb hasznot hajtó, mustra állami intézményünket, addig akadnak emberek, — akik füt-fát megmozgatnak, hogy az amúgy is laikus dohányzó publikumot bolondítsák és orruknál vezessék. Ne a jövedék ellen, hanem a jövedék mellett emelje szavát a hazafiasan gondolkodó sajtó, hogy ezen már ma is gyönyörűen prosperáló szép állami intézményünket a felvirágzás ama fokára emeljük, amely a külföldnek is mintaképül szolgáljon.

Örömről szolgál, hogy utóbbi időben a sajtó is más hurokat penget, észreteret, mert látja, hogy kár és hiába volt a tavalyi nagy nekibuzdulás. Aki dohányozni akar, az dohányozni fog a jövőben is, azokat eltéríteni ugysem lehet, hiába minden fáradozás. Különbben is kit kényszerít a jövedék hogy szivarozzon cigarettázzon?

Az alábbiakban közöljük egy napilap megváltozott véleményét a dohánydrágításról:

Ma egy esztendeje lépett életbe a kormány dohánydrágító rendelete. Akkor óriási felzudulás támadt a nagyarányú áremelés miatt és mozgalom indult meg, hogy válaszul szüntessék be a dohányzókat a dohányzást. A nagy derrel-durral indult mozgalom aztán szépen, csendesen elmúlt, a hirtelen lett antinikotínisták visszatértek a megdrágult cigarettához és szivarhoz és még többet szívtak talán, mint azelőtt. A fővárosra nézve már meg is állapították, hogy a dohánydrágítás három és félmillió korona bevétel-többletet hozott a kincstárnak, ami a legvérmesebb eredményeket is felülmúlja. Igaz, hogy az áremelésből a trafikosoknak is volt némi hasznuk, amennyiben az ő részesedésüket is felemelték, de ettől eltekintve is a kimutatás szerint tizenhat százalékkal emelkedett a kincstar bevétele. Ha pedig ezenfelül még két körülményt veszünk figyelembe és pedig egyrészt azt, hogy 1911. év június hava természetesen nagy bevétel-emelkedést mutatott fel azért, mert a dohányzókat tizezrei ekkor szerezték be többhavi készletüket, másrészt pedig azt, hogy épp ez okból 1911. július és augusztus havában szinte teljesen pangott az elárúsítás, úgy bátran mondhatjuk azt, hogy az áremeléshez fűzött összes remények teljes mértékben beteljesedtek.

¶ Az opiumszívás. Egy francia tudós a mult hetekben egy új könyvet adott ki, amely az opiumszívással foglalkozik. Érdekes táblázatot közöl ez a munka arról, hogy mibe kerül a kínaiaknak az opiumszívás. Legolcsóbban a szegény néposztály szerzi meg ezt az élvezetet, mert ezek opiumhulladékot szívnak s ez naponta 5—10 fillérbe kerül csupán. Szenvedélyes opiumszívó munkások 25—35 fillért költenek naponta opimra, tehát körülbelül annyit, mint nálunk egy mérsékelt dohányos. A középosztályhoz tartozó hivatalnokok már sokkal többet költenek. Ezek költsége 1 korona és 1 korona 50 fillér között váltakozik. Azoknak pedig, akik tiszta opiumot szívnak, nagyon jómóduaknak kell lenniök, mert sokan 30 gramm opiumot fogyasztanak naponta, ez pedig legalább 30 koronába kerül. Régi opiumszívók, akiknek nagyon sokra van szükségük ebből a mámort adó méregből, hogy az élvezetük teljes legyen, valóságos vagyionokat költenek erre a célra. Az ilyen szenvedélyes opiumszívó napi szükséglete eléri a 100 grammot, — ami 200 pipának fel meg. Ez pedig körülbelül 100 koronába kerül, — ami eléggé tetemes összeg még gazdag emberek számára is.

¶ A minősítés. Történet a törvényszékről. Ami különösen vonzóvá teszi: a tanulsága, a melyből csendesesen és alázatosan sugárzik ki, hogy az igazságszolgáltatás abszolút igazságának is két oldala van: a minősítés kérhetetlen és kiméletet nem ismerő magasságából lát le a bíró az egyikre, az értő és elnéző ítélet közelségéből nézhet a másik felé . . . A történet, amelyből ez leszűrődik, egy urasági inas története, aki felfeszítette gazdájának szivaros dobozát és ellopott a szivarok tömött, felső sorából egy karcsu, illatos Havannát. A dobozt azután visszatette oda, ahonnan elvette volt. A szivart azonban nem merte elszívni és, hogy örömet szerezzen vele, odaajándékozta az édesapjának. Az uraság természetesen rájött a lopásra és beadta a feljelentést hűtlen szolgája ellen. A feljelentés betörésről szólt, mert hiszen a betörés kétségtelenül megállapítható: a bűnös felfeszítette az elzárt szivaros dobozt és ellopott belőle egy szivart. A panaszos a tárgyaláson is fenntartotta vádját, a vádlott nem tagadta tettét és a bíróság egyetlen szivarért hat hónapi börtönbüntetéssel sújthatta volna az inast, hiszen a betörésért járó legkisebb megtorlás: hat hónapi börtön . . . A törvényszék azonban a méltányosabb és emberibb megoldást választotta: az inas, igaz, ellopott egy értéktelen szivarskatulyát, mikor pedig felnyitotta, váratlanul egy sereg szivart talált benne

és kivett közülük egyet. Tettének következményeitől azonban annyira megijedt, hogy a dobozt sietve visszatette a helyére, hogy pedig bűnét expiálja: az ellopott szivart is szegény, öreg édesapjának adományozta. Mi ez? — okoskodott a bíróság. Egyszerű lopás, amelynek elkövetését annyi körülmény enyhíti, hogy a tolvaj legfeljebb két napi elzárást érdemel. És a törvényszék hat hónapi börtön helyett két napi elzárásra ítélte a vádlottat . . .

Kanadai hiradás szerint az ottani methodista egyház megtiltotta tagjainak, hogy dohánytermeléssel foglalkozzanak, sőt a dohánygyárakban sem szabad vállalnok semmiféle munkát. (?)

¶ A dohánygyártás és a villamosság. Az angol „Tobacco Company“ a közelmúltban London környékén egy egész új szivar és dohánygyárat létesített, amely főleg arról nevezetes, hogy ez a gyár újszerű és teljesen speciális berendezésével ma még egyedülálló az egész világon, amennyiben olyanmódon lett fölszerelve, hogy e gyárban a feldolgozás alá kerülő összes dohányok előzetesen — tehát az utóérés és erjedés folyamata alatt — villamossággal kezeltetnek és ilyenmódon készíttetnek ki finom és aromikus nyersanyaggá. Az új dohánypreparáló szisztéma és a gyár megfelelő berendezése — egy évtizedek óta ezen szakmában működő vegyészmérnök találmánya. A nevezett professzor évek hosszú során át folytatott kísérletei és kutatásai során arra a tapasztalatra jutott, hogy a villamos áram a dohányra különös és jó hatással van. E tapasztalata után kísérleteit a dohány-kiképzésre koncentrált és e célra egy különleges gépberendezést konstruált. — A hosszas kísérletek eredményeként végül megállapította, hogy a dohány villamossággal való kezelésének nagyon sok előnye és haszna van, amelyek az összes dohánygyártmányokra, de különösen a cigarettagyártásra szolgáló dohányok előállítására nézve birnak rendkívüli fontossággal; a villamossággal kezelt és kiképzett dohánynak a villamos áram behatása révén keletkező ózon révén utolérhetetlenül kellemessé válik az ize, anélkül azonban, hogy a dohány minősége és lényege megváltoznék. Előnyös változást szenved továbbá a dohányban a nikotin és a nicotintartalom is; a dohány rugalmasabbá lesz és nem lesz annyira törékeny, tehát nem megy annyi belőle porba s ezenkívül a villamosáram kiöl belőle minden káros fermentumot, ami viszont a zamatot és az aromát javítja meg.

Ilyenformán, sőt épen ez okból, a villamossággal kezelt dohányból készült cigaretta és szivar füstje a belégzésre kevésbé ártalmas, sőt az is tapasztaltatott, hogy az ilyen dohány élvezete üdítőleg hat az idegrendszerre. A legfontosabb azonban, — s ezt jól jegyezzék fel a monopóliumok — hogy Lusby megállá-

pitása szerint a villamos áram a dohányt megóvja legnagyobb ellenségeitől, a különböző penészgombák és káros baktériumok pusztításaitól.

Lusby ugyanis több kísérletet végzett 15—25 százalék nedvességgel bíró virginia dohányokkal. A dohányt a villamos kezelés után cin-edénybe zárta, hites tanuk jelenlétében lepecsételte — és azután hónapok, sőt egy év eltelte után ugyanazon tanuk előtt a lezárt edényeket felbontotta, amikor is azt állapította meg, hogy a dohány teljesen ép, egészséges és friss volt, az íze, zamata és aromája kitűnő maradt, ami pedig annál is inkább kiváló bizonyítéka annak, hogy a villamos kezelés a dohányból kiöl minden penészgombát és káros baktériumot, mert köztudomás szerint épen a virginia dohányok azok, melyek legnehezebben tarthatók el s ezért a leggondosabb raktározást és kezelést igénylik. Az angol professzor találmánya tehát szenzációs, sőt korszakot alkotó szerepre van hivatva a dohánygyártás terén.

Hirdetéseinkre felhívjuk olvasóink figyelmét. Csakis megbízható, szolid cégeket ajánlunk. Együttal kérjük olvasóinkat, hogy rendeléseknél hivatkozzanak lapunkra.

Hírek Törökországból. Albániából és Macedóniából szomorú híreket hallunk. Az ott dúló lázadás végromlással fenyegeti a gyönyörűen álló dohányültetvényeket is, mert a lázadók sammit sem kimélnék, a védtelen kisgazdák pedig menekülnek, — otthagynak mindent.

Szerkesztői üzenetek.

T. S. Nyiregyháza. Törökországban, lehet mondani az egész Levantén, nem igen szokták a dohányt bugázni. Ismeretes, hogy újabban a kereskedelem is mindjobban favorizálja a hegyleveleket a cigaretta dohányoknál, már pedig tető elhányással nem volna lehetséges, hogy ezen értékes levelek kellőképpen fejlődjenek. Mi is azon a nézetten vagyunk, hogy pl. nálunk a finom kerti dohányoknál a virágbugák meghagyandók, mert a főcél, hogy jó ízű és finom illatú leveleket nyerjünk, ezt pedig elérjük, ha ezen jobb kerti, vagy cigaretta dohányokat érintetlenül hagyjuk megérni.

P. S. Mernye. Olaszországban volt a szokás, de már jóval ezelőtt, hogy igen alacsonyan bugáztak. Most, hogy ott is az okszerű dohánytermelést forszírozzák, abba hagyták ezen céltalan eljárást. Tudott dolog, hogy az olaszok az erős dohányokat kedvelik, de még a leg-erősebb dohányos sem volt képes egy kalábriai dohányból készült vergóniát elszívni. Az olaszok akkor-

tájt csak hat-hét levelet hagytak egy-egy tőkén; nem kell bővebb kommentár, hogy milyen produktumot adhatott az a pár vastag levelű, børszerű, bundaszagu, durva, óriási dohánylevél.

Dávid Károly és fia dobozárú- és faanyag lemez r.-f. Budapest. Az egész évi előfizetést köszönettel nyugtázzuk.

Pénzkölcsön!

Vidéki szilárdan épített b é r h á z a k r a :
10—15 évi törlesztésre 5%-os kamatozás mellett, a becsérték 55%-át. Földbirtokra: 10—60 évi törlesztésre 4%-os kamatozás mellett, a becsérték 70%-át. — Drága kölcsönöket konvertálunk. Beküldendő: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv. Tisztviselő kölcsön: 10—30 évi törlesztésre 6%-os kamatozás mellett. Megszerezzük a legmagasabb kölcsönt. Közlendő: életkor és szolgálati idő. Személyhitel 200 koronától 20.000 koronáig 8%-os kamatozás mellett.

Felvilágosítás díjmentes. — Válaszbélyeg.

SÁMUEL BERTALAN

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 15.

RÓTH DEZSŐ

Könyv-, papír- és zeneműkereskedése Szolnok.

Ajánlja minden-nemű gazdasági, kereskedelmi és dohányszakmába vágó nyomtatványainak raktárát.

A legjobb hatású

Disznó-táppor

fél kilogrammos doboz ára 50 fillér.

9 doboz 1 postacsomag. Mindenki előtt ismeretes a foszforsav azon jó tulajdonsága, melyet az állatok csontképzése ére gyakorol: valamint a műtrágyával, melyben szintén foszfor van, kezelt föld termékenysége fokozódik, épp úgy fejlődik a „Disznó-tápporral” való etetésnél minden sertés, mert 40—50 százalék foszforsavat tartalmaz, mely az állatok csontvázát, szervezetét fejlődésben nagyban elősegíti, mindenki próbaképpen győződjön meg s elkülönítve neveljen egy-egy sertést és meg lesz győződve, hogy ezen kitűnő tápporral nevelt sertés nemcsak hogy szépen fejlődik, hanem sokféle betegségnek, úgymint: vérhas, orbánc, vérbaj, stb. jobban ellentáll. —

Kapható:

DILLINGER

Budapest, VII. ker. Peterdi-utca 31. sz.

ROHONCZI J. BUDAPEST,

VI. KERÜLET SZIV-UTCA 4 SZÁM.

Parcellázó és ingatlan értékesítő vállalat.

Birtokok parcellázását saját költségeimmel fedezem, úgyszintén azok elcserélését, esetleg eladását csekély díj ellenében pontosan és lelkiismeretesen eszközölöm.

Aki házat, birtokát eladni vagy elcserélni óhajtja, forduljon hozzám

Minden tudakozódásra irodám készséggel, díjtalanul megadja a kellő felvilágosítást.

„Nem fizet”

postaköltséget, ha rendel egy valódi Solingeni Hajvágógépet K 4.80-ért külső rugóval, ugyanez belső rugó szerkezettel K 6-ért.

Ugyanitt kaphatók a legjobb tájékipipák, a világ legjobb kaszái és legfinomabb Solingeni acél borotvák.

Kérjen mindenki árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Megrendelési cím:

Merkur Kiviteli Áruház Kőbánya
(saját ház)

Tisztviselői törlesztéses kölcson

☞ kaphat kezes nélkül

minden állami, megyei, városi tisztviselő, katonatiszt vagy nyugdíjas, kinek 2000 koronánál nagyobb fizetése vagy 1200 koronánál nagyobb nyugdíja van.

Törlesztési idő 10—50 év.

Nagyobb nyugdíjgennyel bíró tisztviselők törlesztés nélkül, csak kamat és életbiztosítási díjfizetés mellett is kaphatnak kölcson. — A jövőben automaticamente elérendő magasabb fizetésre kölcsonöket már most folyósítottak.

Minden tisztviselő saját érdekében cselekszik, ha kölcson-ügyében hozzám fordul, mert komoly s a valóságot teljesen fedő felvilágosításaim révén tisztán fogja látni, hogy anyagi viszonyaibau mi módon teremthet radikális rendet. Megkereséseknél közlendő: név, állás, lakhely, életkor, fizetés és a rajta levő teher.

DRECHSLER GYULA

az Osztrák-Magyar Első Ált. Tisztviselő Egylet képviselője
BUDAPEST, I. KER. PAULER-UTCA 22. SZÁM.

Minden felvilágosítás díjtalan. Semmi Előleges költség. — Minden levélre válaszolok.

Standard-Társaság vegyészeti telepei.

Mezei egerek irtását

legmegbízhatóbban végezhet

„STANDARDO“

EGÉRIRTÓ anyaggal a magyar gazdaközönség és uradalmak által legbiztosabban szernek elismerve.

1 hold földre 1 kiló anyag elegendő.

1 kiló „Standardo“ mezei egérirtó-anyag 3 K.

Patkányésnáziegerek

kiirtására ajánljuk országosan

:: legjobbnak elismert ::

„PATKÁNY-KOLERA“

vegyiszerünket, melynek biztos irtó hatásáról több száz elismerő-levéllel rendelkezünk, malomtulajdonosok, uradalmak, szeszgyárak, kereskedők és a gazdaközönség részéről.

A patkány-kolera árai:

Próbacsomag 100—300 patkány vagy egér kiirtására 6 K.
Nagyobb mennyiség 5—600 patkány kiirtására 12 K.

Használati utasítás minden csomagnál mellékelve!

Próbarendelését saját érdekében elvárva, vagyunk

teljes tisztelettel

Telefon 66—63. **Standard-Társaság**
Budapest, IV., Magyar-utca 44.

Tegye el a címet, mert szüksége van rá!

Cimbalmok, hegedűk, harmóniumok

kitünő hanggal, legjobb minőségben (csak készpénzért, olcsón). Gramofon-lemezek 2-40 K. Fuvola, klarinet, elsőrendű harmonika 9 K, citera, tamburica, községi dob, vadászkürt, tárogató. Külifaj cimb. iskola magán- és gyors tanulásra is 7 K. Felsőbb kiművelés, hangolásra megtanít a II. része: 8 K. Minden hangszerre legújabb kották és zongorára is kaphatók

Korváthnál, Budapest, Rákócy-ut 56. sz. (udvar.)

Ladányi István

orvosi kötszerész és keztyűs

BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-U. 17.

Készítek saját műhelyemben a legkomplikáltabb sérvekre sérvkötőket, továbbá haskötőket, — gummi görcsér-harisnyákat, műfűzőket és egyenestartókat ferdénőttek részére, műlábak és mindenféle orthopéd munkákat a legjutányosabb árban, jótállás mellett. Szarvasbőr lepedők, párnák és minden e szakmába vágó szarvasbőr munkát elvállalunk.

Közigazgatási

ügyekben:

ú. m. honossági, illetőségi, örökbefogadás, házassághoz dispenczió (kihirdetés alóli föl-mnetés), kivételes nősülési engedély kiesz-közlése, nagykorúsítás, névmagyarosítás, ipar-engedély megszerzése és közigazgatási ügyek-ben legmegbízhatóbb értestés-adással szolgál. Úgyszintén bármely ügynek gyors és lelkiismeretes lebonyolításáról, valamint a szükséges okmányok beszerzéséről gondoskodik:

FELNER ÁRMIN

közigazgatási és okmánybeszerzési irodája:

BUDAPEST, CSENGERI-UTCA 7.

KÖNIG ÉS TÁRSAI
PHOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZET
BUDAPEST, VII., WESSELENYI-UTCA 54.
TELEFON 127-65.

CSODASZER! A miniszterileg engedélyezett, 1907. évben orvosiilag megvizsgált, szabad.

budapesti **NAPPEL**-féle csodás hatású, hajhullás és fejfájás elleni csodaszer hajhullást, korpát és molyt, leg-erősebb fejfájást, fejszédülést és fejidegességet rövid idő alatt teljesen megszüntet és nemcsak 7 féle fejbajt gyógyít, de ismét 2-3 hó alatt megnöveszti a haját. Első használat után máris eredménnyel jár. — Üvegje 2-3 koronáig.

Kapható: NAPPEL A,
József-körut 25. I. emelet 10.

Megvételre keres

mindenkor a legmagasabb napiár szerint, avagy bizománykénti átvételre átvesz bármily kicsiny, vagy nagyobb mennyiségben és pedig:

zöldmandulát, egrest (piszkét), cseresznyét, meggyet, kajszinbarackot,

szóval mindenféle gyümölcsöt, ugyszintén konyhakerti veteményeket, u. m:

ugorkát, zöldpaprikát, tököt, spárgát, zöldbabot, zöldborsót

stb. mindenfajta termékeket. :-: :-: Szives ajánlatokat kér:

„Agrikola“ magyarországi fajgyümölcs és termények kiviteli üzlete Budapest, IX. ker., Sónyai-utca 9. szám.

Szábadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos
szabadalmazott ablakszellőztető készülék-készítő
Budapest, József-utca 14.

Az egészség a fő!

melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

A Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető-készülék magyar gyártmány, mely most már felülmúlja az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőztetőket úgy célszerűségben, jóságban, mint olcsóságban. Egészségügyi szempontból 45% nyitás által légvonat kizárva.

Ablakszellőztők árai:

Legnagyobb, legnehezebb és diszes 25.— K
Rendes ablakok iskolák, intézetek
és magánlakásokhoz 13.— K
Könnyebb szimpla ablakokhoz 9.— K
Klozett ablak 7-60 K

Költségvetések ingyen.

Ablakszellőztető-készülékeim a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi miniszterium, Ref. főgymnasium, M. kir. Ludovica, több kórház, állami és gazdasági iskolák, gyárak, állami intézmények stb., a fővárosban és vidéken s kitűnőnek bizonyultak.

Megrendelések úgy helyben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOGAK

Schatz Jenő fogműterme

VII., Wesselényi-u. 60, I. em. 4. sz.

Párisban kitüntetve oklevéllel

MŰFOGAK

kaucsukban, szápadlás nélkül, melyek rágásra alkalmasak és beszédzavarokat nem idéznek elő.

ARANYFOGKORONÁK

hidmunka és minden e szakmába vágó munka készül 10 évi jótállással. Foghuzás fájdalom nélkül.

Vidékiek 12 óra alatt kielégítetnek.

Zessék a címre ügyelni.

A Magántisztviselők Orsz. Szövetsége tagjainak 33 százalék árengedmény.

A párisi és berlini kozmetikai kiállításokon az arany éremmel és érdemkereszttel kitüntetve.

„RASOL kés nélkül borotvál“

Hygenikus borotválkozás vegyileg „RASOL“-al kés nélkül.

Egészséges!

Kellemes!

Olcsó!

Egyszeri borotválkozás 8 fillérbe kerül.

Helyben 1 doboz 35 darab K 2.80, vidékre K 3.50, bérmentve.

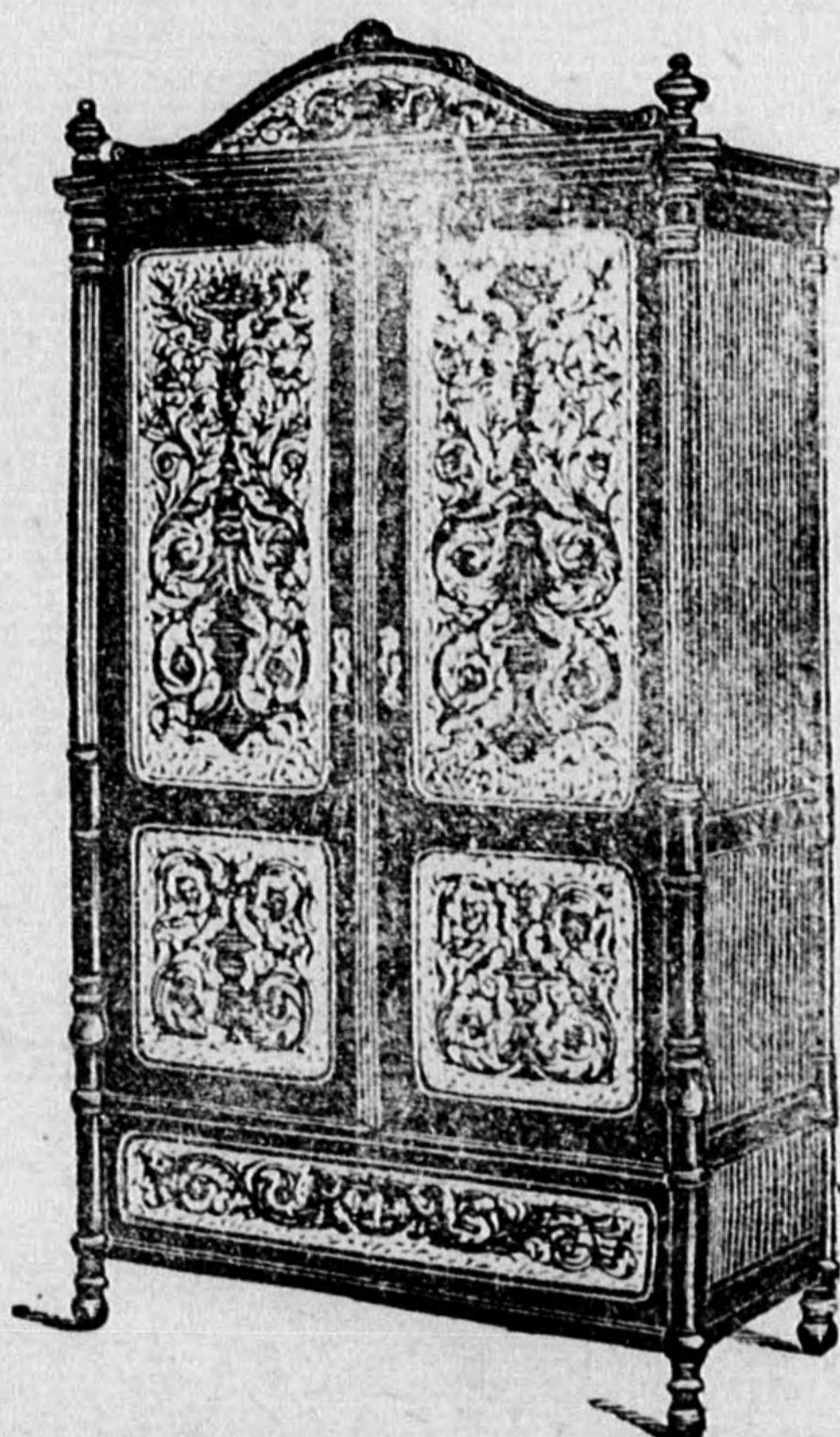
Készíti és szétküldi:

Rasol Vegyipari Vállalat Budapest, VI., Eötvös-utca 33. szám.

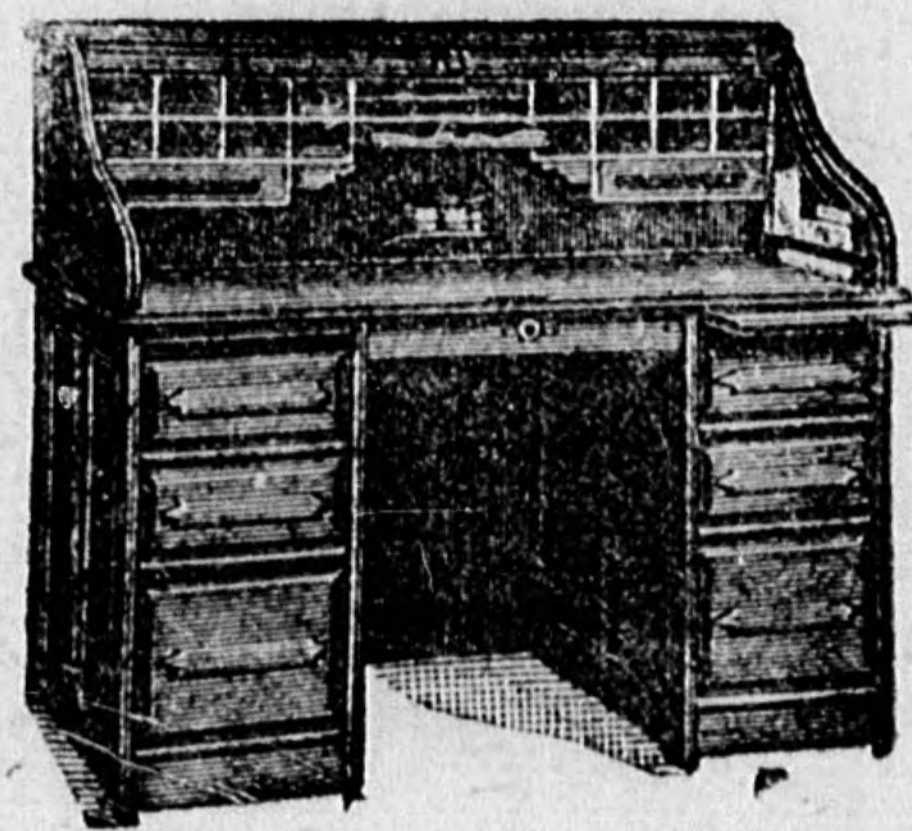
Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél, Király-utca 12.

Kapható drogueria és illatszerkereskedésekben és a készítő cégnél.

GUTTMANN SIMON

műbútor, portál- és épület-asztalos-mester.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, lak- és üzletberendezéseket, iroda-, előszoba- és konyhaberendezéseket. — Költségvetésekkel, valamint rajzokkal kívánatra készséggel szolgálok.

Kész bútorok raktára!

Budapest, VII., Dob-utca 74 sz.

40%

GÁZMEGTAKARÍTÁS!

Egy igen könnyen kezelhető, új szab. készülékkel a legszebb fény és 40% gázmegtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invert-égőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

Darabja szereléssel 3 kor. — 25 drb. lángnál 10% engedmény.

Szállítja:

a Berlini Világítási Részvénytársaság

Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

Dresdner Nándor Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 25—a. szám.

Nyomatott RÓTH DEZSŐ villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Szolnokon.